Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-719
(mr. J.S.W. Holtrop, voorzitter, mr. dr. S.O.H. Bakkerus, mr. S.W.A. Kelterman, leden en mr. C.J.M. Veltmaat, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 8 juli 2019
Ingediend door	: Consument
Tegen	: VvAA Schadeverzekeringen N.V., gevestigd te Utrecht, verder te noemen Verzekeraar, die de uitvoering van de rechtsbijstand heeft overgedragen aan Stichting VvAA Rechtsbijstand, verder te noemen Uitvoerder
Datum uitspraak	: 2 september 2020
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies

Samenvatting

Rechtsbijstandverzekering, klacht over kostenmaximum. De Commissie is van oordeel dat in dit geval sprake is van één gebeurtenis, zodat Uitvoerder maar een keer het kostenmaximum voor de externe kosten hoeft te vergoeden. De klacht is ongegrond en de vordering wordt afgewezen.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken en de daarbij overgelegde bijlagen:

- het door Consument ingediende klachtformulier;
- de brief van Uitvoerder van 11 juli 2019;
- de reactie daarop van Consument;
- de aanvullende stukken van Consument;
- het verweerschrift van Uitvoerder;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Uitvoerder;
- de verklaring van Consument met zijn keuze voor niet-bindend advies en
- de reactie van Consument van 2 juni 2020.

De Commissie stelt vast dat Consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. Partijen zijn daarom niet aan de uitspraak van de Commissie gebonden. De Commissie stelt verder vast dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt op grond van de stukken beslist.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

2.1 Consument heeft een particuliere rechtsbijstandverzekering bij Verzekeraar. In de geldende verzekeringsvoorwaarden RB-1701 is, voor zover relevant, het volgende bepaald:

*"**Algemeen***
ARTIKEL 1. BEGRIPPEN
[…]
1.2. Externe deskundigen
Deskundigen die niet bij VvAA Rechtsbijstand werken. Bijvoorbeeld juridisch adviseurs of externe advocaten.

1.3. Gebeurtenis
Een feit of reeks met elkaar samenhangende feiten waaruit voor u een behoefte aan rechtsbijstand kan voortvloeien.

1.4. Geschil
Een verschil van mening over de rechten en verplichtingen die ontstaan door een gebeurtenis. Ook een samenhangend geheel van geschillen die uit dezelfde oorzaak zijn ontstaan, beschouwt VvAA Rechtsbijstand als één gebeurtenis.
[…]
ARTIKEL 4. WAARVOOR BENT U VERZEKERD?

4.1. Rechtsbijstand
U bent verzekerd voor:
a. juridisch advies ter voorkoming of oplossing van een (dreigend) juridisch probleem dat u betreft;
b. het behartigen van uw juridische belangen in een geschil;
c. het voorschieten of vergoeden van kosten van rechtsbijstand die voortvloeien uit a en b van dit artikel. Dit betreft de kosten zoals genoemd in artikel 5.
[…]
ARTIKEL 5. WAT VERGOEDEN WIJ?

5.1. Welke kosten vergoeden wij?
[…]
b. De volgende externe kosten tot een maximaal bedrag. De maximale verzekerde bedragen staan genoemd in artikel 5.4.
- De kosten van zowel de juridisch externe deskundige die VvAA Rechtsbijstand inschakelt als de kosten van de juridisch externe deskundige van uw keuze als u die keuze volgens deze verzekeringsvoorwaarden hebt. Dit geldt alleen voor zover deze kosten als gebruikelijk en redelijk kunnen worden beschouwd.
[…]

5.4. Wat is de maximale vergoeding?
Vloeien uit één of meer met elkaar samenhangende gebeurtenissen meerdere aanspraken op rechtsbijstand voort? Dan vergoedt VvAA Rechtsbijstand de kosten tot maximaal eenmaal het bedrag zoals genoemd in dit artikel.
De bedragen genoemd in dit artikel gelden als maximale verzekerde bedragen. Deze maximale verzekerde bedragen mogen niet bij elkaar worden opgeteld.
[…]
5.4.1. Externe kosten
VvAA Rechtsbijstand vergoedt de volgende externe kosten per gebeurtenis per verzekerde of groep van verzekerden met het zelfde belang:
a. Tot maximaal € 50.000,- per gebeurtenis waarbij het inschakelen van een advocaat verplicht is.
[…]
In alle gevallen betaalt VvAA Rechtsbijstand nooit meer dan € 50.000, aan externe kosten per gebeurtenis, tenzij elders in deze verzekeringsvoorwaarden, clausules en/of op de polis anders is bepaald. […]"

2.2 Consument heeft op 14 mei 2018 een woning gekocht. Voordat Consument de woning kocht, heeft hij bureau [X] ingeschakeld voor een bouwkundige keuring op 17 maart 2018. Over gebreken aan de woning die Consument na de koop heeft ontdekt, heeft hij een geschil gekregen met zowel de verkoper van de woning als bureau [X].

2.3 Consument heeft Uitvoerder verzocht om rechtsbijstand voor beide geschillen. Uitvoerder heeft de zaak op 25 februari 2019 uitbesteed aan een advocaat naar keuze van Consument, omdat procedures onvermijdelijk waren. In de opdrachtbevestiging aan de advocaat heeft Uitvoerder vermeld dat het dekkingsmaximum voor beide geschillen samen € 50.000,00 is.

3. Klacht, vordering en verweer

Klacht en vordering Consument

3.1 Consument klaagt erover dat Uitvoerder het kostenmaximum van € 50.000,00 slechts eenmaal toepast, terwijl sprake is van twee verschillende gebeurtenissen en twee geschillen die niet met elkaar samenhangen: de schending van de mededelingsplicht door de verkoper (verborgen gebreken) en het ondeugdelijke rapport van bureau [X]. Op basis van verschillende informatiebronnen heeft de aankoop van de woning plaatsgevonden. Er is dus sprake van twee verschillende juridische grondslagen als oorzaak van de geschillen en niet enkel de aankoop van de woning moet als de 'veroorzaker' van beide geschillen worden gezien.

Volgens Consument zijn de verzekeringsvoorwaarden onduidelijk en voor meerdere uitleg vatbaar, omdat 'oorzaak' van het geschil niet gedefinieerd is. Daarom moet de contra proferentemregel worden toegepast. Zie de uitspraak van de Geschillencommissie van 24 juli 2018, nr. 2018-462.

3.2 Consument vordert dat Uitvoerder de externe kosten voor beide geschillen tot tweemaal het kostenmaximum van € 50.000,00, dus totaal € 100.000,00, vergoedt.

Verweer Uitvoerder

3.3 Uitvoerder heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

4.1 De Commissie moet de vraag beantwoorden of Consument op grond van de verzekeringsvoorwaarden tweemaal recht heeft op een kostenmaximum van € 50.000,00 voor externe kosten of maar een keer. De Commissie is van oordeel dat Consument in dit geval recht heeft op een keer het kostenmaximum en licht dit toe.

4.2 Volgens artikel 4.1 van de verzekeringsvoorwaarden is Consument verzekerd voor het behartigen van zijn juridische belangen in een geschil. Als de inschakeling van een advocaat noodzakelijk is, vergoedt Uitvoerder volgens artikel 5.4.1 van de verzekeringsvoorwaarden de kosten van de advocaat tot maximaal € 50.000,00 per gebeurtenis. Een gebeurtenis is een feit of reeks met elkaar samenhangende feiten waaruit voor de verzekerde een behoefte aan rechtsbijstand kan voortvloeien. Als uit één of meer met elkaar samenhangende gebeurtenissen meerdere aanspraken op rechtsbijstand voortvloeien, vergoedt Uitvoerder de kosten tot maximaal eenmaal het bedrag zoals genoemd in artikel 5.4 van de verzekeringsvoorwaarden. Dit betekent dat Uitvoerder een keer het kostenmaximum van € 50.000,00 ter beschikking stelt voor beide geschillen en niet twee keer.

4.3 De Commissie moet beoordelen of de hiervoor genoemde bepalingen onduidelijk en oneerlijk zijn op grond van de Richtlijn 93/13/EEG Oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (hierna: Richtlijn). De Commissie merkt allereerst op dat de hierboven genoemde artikelen anders geformuleerd zijn dan de bepaling die de Geschillencommissie heeft beoordeeld in haar uitspraak van 6 mei 2020, nr. 2020-391. Of een bepaling onduidelijk is en vervolgens oneerlijk is, hangt steeds af van de exacte inhoud van de specifieke bepaling. Die uitspraak kan daarom niet worden gebruikt bij de beoordeling van de artikelen in dit geval.

4.4 Naar het oordeel van de Commissie heeft Verzekeraar in het onderhavige geval een objectieve, duidelijke en concrete maatstaf geformuleerd om te kunnen bepalen of hij voor meer geschillen een of meer kostenmaxima ter beschikking moet stellen. Hieraan doet niet af dat de maatstaf in de praktijk tot discussies kan leiden, in het bijzonder over de vraag of sprake is van een gebeurtenis of meer gebeurtenissen die met elkaar samenhangen en of daaruit een of meer geschillen voortvloeien. Dat komt doordat de feitelijke oorzaak of oorzaken van de behoefte(n) aan rechtsbijstand moet(en) worden vastgesteld. Voor die vaststelling zijn de feiten en omstandigheden van het concrete geval bepalend. En over de relevantie van die feiten en omstandigheden is soms discussie mogelijk. Omdat van een onduidelijke of onbegrijpelijke dekkingsbepaling geen sprake is, is toetsing aan de Richtlijn en afdeling 6.5.3 Burgerlijk Wetboek ('BW') niet aan de orde.

4.5 De Commissie moet dus vaststellen uit welke gebeurtenis of - al dan niet met elkaar samenhangende - gebeurtenissen voor Consument de behoefte(n) aan rechtsbijstand voortvloeide(n). De Commissie is van oordeel dat sprake is van één gebeurtenis in de zin van een reeks met elkaar samenhangende feiten die tot de geschillen hebben geleid, namelijk het aankooptraject dat heeft geleid tot het besluit van Consument de woning te kopen. In dit aankooptraject heeft de verkoper geen mededelingen gedaan over ernstige gebreken aan de woning en zijn die en andere gebreken niet ontdekt door bureau [X]. Uit die gebeurtenis vloeide voor Consument de behoefte(n) aan rechtsbijstand voort nadat hij bekend werd met de gebreken aan de woning. De door Consument gestelde tekortkomingen van de verkoper in diens informatieplicht en van bureau [X] in de uitvoering van de opdracht tot het verrichten van een bouwkundige keuring zijn aan te merken als met elkaar samenhangende feiten, omdat beide voortvloeien uit de gebreken aan de aangekochte woning en hebben geleid tot het besluit van Consument de woning te kopen. Bovendien gaat het grotendeels om dezelfde gebreken waarover de verkoper geen mededelingen heeft gedaan en die door bureau [X] niet zijn ontdekt, zoals de vochtproblematiek. Omdat die feiten met elkaar samenhangen en daarmee volgens artikel 1.3 van de verzekeringsvoorwaarden sprake is van één gebeurtenis, hoeft Uitvoerder maximaal € 50.000,00 te vergoeden voor de externe kosten. Dat mogelijk meerdere procedures moeten worden gevoerd, tegen verschillende partijen en op basis van verschillende juridische grondslagen, maakt dit niet anders. De uitspraak van de Geschillencommissie van 24 juli 2018, nr. 2018-462 leidt ook niet tot een andere conclusie. In die uitspraak ging het om verzekeringsvoorwaarden die anders waren geformuleerd dan in de onderhavige zaak.

4.6 De Commissie komt tot de conclusie dat Uitvoerder éénmaal het kostenmaximum van € 50.000,00 mocht toepassen voor beide juridische geschillen. De klacht is ongegrond en de vordering wordt afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

De uitspraak heeft de vorm van een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.